

**TIBBIY TURIZM VA UNING RIVOJLANISHINING
GEOGRAFIK ASOSLARI**

Nazarova D.E

*Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti Tarix
kafedrasi dotsenti, Tarix fanlari falsafa doktori (PhD)*

Rahimova G.B

*Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti, Aniq va
tabiiy fanlarni o'qitish metodikasi(geografiya) 1-kurs magistranti*

Annotatsiya: Tibbiy turizm tushunchasi, uning o'ziga xos xususiyatlari o'rganilgan. Shu bilan birga, uning rivojlanishida geografik omillarning ahamiyati tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: turizm, tibbiy turizm, tibbiy muassasalar, kurortlar, sanatoriyalar, tibbiy xizmatlar.

Ma'lumki, turizm boshqa mamlakatlar va hududlarning madaniyati bilan tanishish imkonini beradi, qiziqishni qondiradi, ma'naviy boyitadi va shaxsiy rivojlanishga hissa qo'shadi.

Asosiy turlari orasida jismoniy sog'liqni yaxshilashni asosiy maqsad qilgan tibbiy turizm alohida ahamiyatga ega. Butunjahon Turizm Tashkiloti bu turdagi turizmni salomatlik va farovonlik deb atab, u turli xizmatlarni o'z ichiga olishini ta'kidlaydi, masalan, SPA markazlariga tashrif buyurishdan tortib, jarrohlik operatsiyalari amalga oshiriladigan markazlarga borishgacha. Bir qator ilmiy adabiyotlar shuni ko'rsatadiki, davolash, tashxis qo'yish yoki rehabilitatsiya kabi tibbiy xizmatlarni olish maqsadida yashash joyidan tashqariga sayohat qilish bilan namoyon bo'ladigan bu turdagi turizm bir qancha yo'nalishlarga ega va tibbiy turizm maqsadlari turli sog'liqni saqlash turizmi va tibbiy turizmni o'z ichiga olishini bildiradi. Shu bilan birga, so'nggi yillarda farovonlik tushunchasiga asoslangan tibbiy turizmga bo'lgan talab ham

ortib bormoqda. Ushbu turdagi sogʻlomlik sayohatida sayyohlar asosan oʻzlariga salomatlikni saqlash va yaxshilash, mavjud kasalliklarning rivojlanishini oldini olish uchun profilaktik choralarni koʻrish maqsadini qoʻyadilar. Yuqoridagi fikrlarni umumlashtirib, tibbiy turizmni inson tanasidagi mavjud kasalliklarni davolash yoki boshqa tibbiy protseduralar uchun sayohat qilish holati sifatida tasvirlashimiz mumkin. Sanoatning rivojlanishi nafaqat xorijiy valyuta oqimini oshiradi, balki mahalliy bandlikni koʻpaytirishga, tibbiyot xodimlarining malakasini oshirishga, tibbiyot va tegishli xizmatlar sifatini yaxshilashga hamda aholining sogʻligʻini yaxshilashga yordam beradi.

Oʻzbekiston Respublikasida tibbiy turizm sohasi alohida strategik ahamiyatga ega. 2018-yil 7-dekabrda Prezidentning 5590-sonli Qarori "Oʻzbekiston Respublikasi sogʻliqni saqlash tizimini tubdan takomillashtirish boʻyicha kompleks chora-tadbirlar toʻgʻrisida"ga asosan, Vazirlar Mahkamasi 2019-2023-yillarda Oʻzbekiston Respublikasida tibbiy turizmni rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash loyihasini ishlab chiqdi. Oʻzbekistonda turizm va tibbiyot sohalarida amalga oshirilayotgan islohotlarning samaradorligini oshirish maqsadida, Oʻzbekiston Respublikasi Tibbiy Turizm Assotsiatsiyasi (Oʻzbekiston MTA) tashkil etildi. U Oʻzbekiston Respublikasi Sogʻliqni saqlash vazirligi, Turizmni rivojlantirish davlat qoʻmitasi, Kasaba uyushmalari federatsiyasi kengashi, Tashqi ishlar vazirligi, jamoat tashkilotlari va uyushmalar, shuningdek tibbiy turizm bilan bogʻliq boshqa tashkilotlar bilan keng koʻlamli masalalarda faol hamkorlik qiladi. Bundan tashqari, 2024-yil 23-sentabrdagi PQ-335-sonli Qarorga asosan Oʻzbekiston Respublikasida tibbiy va sogʻlom turizmni yanada rivojlantirish boʻyicha qoʻshimcha chora-tadbirlar dasturi ishlab chiqildi. Shunga asoslanib, "Tibbiy xizmat mehmondoʻstligi" dasturini amalga oshirish, davlat va xususiy tibbiy muassasalari, shuningdek, sanatoriyalar va turar joylar tomonidan koʻrsatilayotgan xizmat sifatini monitoring qilish tizimini joriy etish, "konsultatsiya - diagnostika - davolash -

tur operator - transport - tibbiy tarjimon” xizmatlarini birgalikda taqdim etadigan tibbiy turizm klasterlarining faoliyatini yo‘lga qo‘yish va ularni rag‘batlantirish mexanizmlarini joriy etish, “Ibn Sino” nomi ostida tibbiy va sog‘lom turizm brendini rivojlantirish va doimiy ravishda targ‘ib qilish, yulduzli toifadagi (kategoriyali) mehmonxona turidagi sanatoriylarning faoliyatini tashkil etish va ularni sertifikatlashtirish tizimini joriy etish maqsad qilib qo‘yilgan. Bundan tashqari, tog‘li hududlarda, davolovchi loy konlari mavjud bo‘lgan hududlarda, shuningdek, davolovchi va sanitariya-gigiyena ahamiyatiga ega suv havzalari (termal suvlar) mavjud hududlarda sanatoriya-rezort zonalarini tashkil etish rejalashtirilgan. O‘zbekiston Respublikasida tibbiy turizmning rivojlanishi so‘nggi besh yil ichida ancha tezlashdi. 2024 yilda mamlakatimizga tibbiy maqsadlarda kelgan xorijiy bemorlar soni 50 mingdan oshdi. Bemorlarning ko‘pchiligi Qozog‘iston, Qirg‘iziston, Tojikiston va Rossiyadan kelgan. Ushbu ma‘lumotlar respublikamizda ushbu sohaning rivojlanishi uchun katta imkoniyatlar mavjudligini ko‘rsatmoqda.

MANBALAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentimizning 23.09.2024 yildagi PQ-335-sonli “O‘zbekiston Respublikasida tibbiy va sog‘lomlashtirish turizmini yanada rivojlantirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qarori
2. Abdurazzakova Sh.M., Nasirov Z. D. O‘zbekiston sharoitida tibbiy turizm sohasini diversifikatsiyalash. // International scientific and practical conference “medical tourism in the 21st century: sustainable models and cutting-edge practices”, Xalqaro ilmiy amaliy konferentsiya, T., 2025
3. Каленова С.А. Медицинский туризм. Алматы: Университет «Туран», 2022
4. Кружалин В. И., Мироненко Н. С., Зигерн-Корн Н. В., Шабалина Наталия Н. В. География туризма. М., 2014

